

Foaia Diecezană

Orgănul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

<p>Prețul abonamentului:</p> <p>Pe un an 240 Lei Pe jumătate de an 120 Lei Pe un pătrar de an 60 Lei Un număr 5 Lei Pentru străinătate pe un an . . . 300 Lei</p>	<p>APARE DUMINECA</p> <p>Manuscrisele nu se înapoiază și se adresează redacțiunii „Foaia Diecezană”, iar banii pentru abonamente și inserațiuni se trimit administrațiunii „Tipografia și Librăria Diecezană” în Caransebeș.</p>	<p>Prețul inserțiunilor:</p> <p>Pentru publicațiuni oficiale, concursuri edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 200 Lei</p>
--	---	---

Regenerarea noastră sufletească.

Semnul caracteristic al epocii noastre este criza de acum, de lungă durată.

Criza aceasta, însoțită de griji și suferințe, din nefericire nu se mărginește la un singur teren, ci e lătită pe o suprafață întinsă.

O aflăm atât în viața de stat, în biserică și în școală, cât și în economia națională, în familie și tot așa și în viața particulară.

Pe urma acestei crize nu-i este dat actualei generațiuni să ducă o viață tihnită, cum o cunoștea trecutul, fiind silită să se tot frământă fără să știe ce surpriză îi va aduce ziua de mâine.

În asemenea împrejurări e firesc, că toată lumea așteaptă cu înfrigurare momentul, care dacă și nu va fi în stare să delătorească criza dintr'odată, dar cel puțin îi va slăbi trăinicia.

*

Ocupându-ne de criza ce ne-a copleșit, întrebarea la care dorim să răspundem este, ce poate fi cauza deslănțuirii ei în o măsură atât de largă.

Pentru a afla adevărata cauză, avem să pornim dela cele două componente ale omului, dela corp și suflet.

Sufletul se deosebește de corp, pentru că fiecare își are existența sa proprie și specifică.

Cu toate acestea, stările ce se produc în unul nu se pierd, fără a provoca stări corespunzătoare în celalalt.

Deci între corp și suflet este un raport, care în starea normală a acestor două componente, duce la echilibru.

Omul însă, care e modern, adică care se comportă amăsurat spiritului vremii, îi lipsește

acest echilibru din motivul, că viața lui desavantajează sufletul față de corp, sau mai bine zis corpul omului zilelor noastre trage mai mult în câmpână, decât sufletul lui.

Nu se poate nega, că astăzi corpul a încălecat sufletul, că corpul e stăpân și sufletul supus.

În conviețuirea corpului cu sufletul, cel dintâi cu pornirile sale pe urma invențiilor numeroase, pe urma tehnicii dezvoltate, pe urma distracțiilor fără sfârșit, pe urma confortului molesitor, s'a ridicat deabinelea deasupra sufletului.

În loc sufletul să-și ia avânt asupra corpului, în loc sufletul să se înalță deasupra lumii reale la lume ideală, vedem tocmai contrarul în manifestațiunile vieții de astăzi.

Corpul în orbirea sa, în întunecimea rațiunei sale a mers atât de departe, încât prin atei a detronat chiar pe Dumnezeu, pentru că corpului îi trebuie o lume fără Dumnezeu, pe care să și-o supună, având îndrăzneala să substituie pe omul păcătos lui Dumnezeu.

Cu alte cuvinte modernismul a desbrăcat sufletul de ceea ce i-a fost mai scump, împingându-l la marginea prăpastiei.

Așa am ajuns, ca acel suflet, care cândva era în deplin echilibru cu corpul, să piardă tot mai mult din vîlaga sa, să degenereze.

Degenerarea sufletului e cauza de căpetenie a crizei în care ne sbatem cu toții și din care criză nu putem eși în lipsă de tărie sufletească suficientă.

Degenerarea aceasta o diagnosticăm din neliniștea, din nervositatea, din alergarea noastră încoaci și încolo.

Omul modern n'are astâmpăr, fiindcă corpul său cu multiplele sale pretenții îl mobilizează neîncetat, iar sufletul, fiind prea slab, nu-l poate stăvili, nu-i poate procura liniștea de care are trebuință.

Cu durere facem constatarea, că sufletul omului modern e deficitar. De aceea asanarea noastră sufletească nu se poate face, decât numai prin scoaterea deficitului distrugător din bilanțul nostru sufleteesc.

Altă scăpare de a eși din împotmolire nu este, decât a regenera sufletul pe toată linia.

Precum aurul și pietrele scumpe nu se află la suprafața pământului, ci în adâncimi, întocmai așa și tot ce prețuiește mult din punct de vedere al sufletului, tot ce se poate considera de comoară sufletească, se află plămădit în adâncul nostru, de unde pornesc turele cele multe și gingașe ale vieții sufletești.

Comoara aceasta prin energia ei contribuie la producerea echilibrului dintre suflet și corp.

Acum să privim pe omul de astăzi sub aspectul comorii sale sufletești.

Omul modern pune pond pe exterior, neglijând interiorul său, adică sufletul.

Omului modern nu-i place să se retranșeze în adâncurile tănuite ale sufletului, nu-i place să se coboare în domeniul tăcerii. El fuge de singurătate, inclinând mai mult spre colectivitate.

Pe omul timpului de astăzi îl vei vedea adeseori umblând pe stradă, îl vei vedea vecinic călătorind. El aleargă zilnic după plăceri, după distracții, după sporturi, după flirturi, după muzici exotice. El n'are duminică, n'are sărbători, n'are repaos, n'are liniște.

Și dacă îl vei întreba, ți-se va plânga că e nefericit.

Agitația aceasta permanentă în fond nu e alta decât o boală, care provine din sărăcia sufletului.

Boala aceasta se poate lecu prin întărire, prin regenerare, prin însănătoșire.

Fără sulet sănătos corpul e ca și o corabie lipsită de busolă, ca și o corabie, pe care o poartă valurile, la întâmplare, pe spatele valurilor primejdioase ale mării.

*

Peste câteva luni se împlinesc doi ani, de când în urma înaltei inițiative a Majestații Sale Regelui nostru Guvernul țării se străduiește din răspuțeri să regenereze sufletul nostru în viața statului.

Multe înnoiri, ce s'au făcut în acest relativ scurt interval de aproape doi ani, au un adânc înțeles, de vremece tind la realizarea aceluiași scop, de a restabili echilibrul dintre corp și suflet.

Aurel Moaca.

Mai multă atenție preotului.

Biserica a jucat în trecutul omenirii rolul principal de umanitate, prin slujitorii săi. Nu poate nimenea să nege că dela preoți a pornit revărsarea luminii, a tămăduirii trupești și a tuturor științelor cu un cuvânt. Mărturie este faptul că și astăzi, la popoarele mai puțin culte-preotul este duhovnicul sufletului, doctorul tru, purilor și purtătorul de cuvânt al științei.

Restrângând cercul activității bisericii la poporul românesc, creștin dela naștere, observăm că la noi mai mult ca ori unde, biserica a purtat facla culturii. Și când zic cultură, înțeleg totalitatea manifestărilor spirituale și aplicarea practică a lor.

Universitatea nu poate să nu înceapă predicarea culturii cu originea scrisului și a limbii românești, iar aici dă de activitatea străveche a bisericii prin vechile cărți compuse în mănăstiri de modeștii călugări.

Iar model de urmat în lucrarea pământului, a pomăritului etc. a fost, din timpurile vechi, tot preotul satului.

Și oridecâteori valurile înfuriate se abăteau asupra țării, tot la preot se apela. El a fost principalul purtător de naționalism. Căci nu înzadar, marele român — ce-și doarme somnul în cimitirul din Brașov, alături de o fântână desmormitoare de corpuri moleșite, asemenea versurilor sale trezitoare de românism, — Andrei Mureșanu, zice: „Preoți cu crucea'n frunte, căci oastea e creștină“...

Nu fac preoții serviciul militar cu arma în mâini, dar prin aceasta nu cred că este un cunoscător al aparatului social de stat, care să afirme că nu a avut și nu are preotul rolul său în apărarea hotarelor și a unității naționale.

Pentru triumfarea națională, nu ajunge să ai numai arma în mână. Există și o armată civilă, din care preotul a ocupat și ocupă locul de frunte. Sunt martore temnițele cari au găzduit numeroși slujitori ai altarelor pentru motivul națiunii.

Acum din nou preotul este chemat la duble datorii. I-se cere să țină locul de învățător pe bun drept. Preotul conștiincios o face cu plăcere, căci așa sunt împrejurările, să dovedească muncă pentru națiune, și apoi este datorie. Inșă când este vorba de dreptul său la viață egală cu semenii celorlalte categorii, chiar cu a învățătorului pensionar, preotul este lăsat în neglijență.

Este el predicatorul sacrificiului, dar privind acest sacrificiu la un preot începător, obiectiv vom spune că este amenințat cu existența. Se

va răspunde că și învățătorul începe așa. E drept. Dar învățătorului nu i-se cere dela început susținerea unei familii ca preotului din prima zi a începerii apostolatului.

Acum, când s'a dovedit că pulsul vieții românești este satul — mediul preotului — și când Majestatea Sa Regele înțelepțește și-a îndreptat gândul spre viața satului; acum când se vorbește de existența minimală a anumitor bresle, are drept și preotul să ceară ridicarea „anatemei“ și cătuși de puțin considerația cu cei egali în pregătiri.

Ilie V. Câmpianu
diacon catedral.

Cosmogonia biblică și teoriile științifice.

De Pr. I. Firca.

(Continuare)

Bacon de Verulam (1561-1626) poate fi privit ca acel care a creat metoda experimentală, stabilind în „*Novum Organum*“—ul său mijloacele de cercetare ale științei moderne: *observația*, *experiența* și *rațiunea*¹⁾. Până la Bacon în domeniul științelor naturii nu se făcea aproape altceva decât comentarea lucrărilor greco-romane și mai ales a lui *Aristotel*, folosindu-se metoda dialectică a filosofiei. În asemenea împrejurări nu se putea vorbi de vre-un progres al acestor științe întrucât totul se reducea la a dovedi că afirmațiile — multe absurde — ale lui *Aristotel* și *Pliniu* sunt adevărate și a scoate concluziile ce rezultă din ele. Medicina și mai târziu, în vremea lui *Molière* se făcea exclusiv pe baza scrierilor lui *Hippocrate*, indiferent dacă natura lucrurilor le contrazicea sau nu.

Bacon a avut marele merit de a fi îndreptat la începutul perioadei moderne științele naturale pe adevăratul lor făgaș, spre studiul direct al naturii gălgăitoare de viață, care-l înconjoară pe om din toate părțile, stabilind valoarea necesară a legilor științifice, întemeiate pe notele comune ale singuraticelor fenomene, sau așa numita *metodă inductivă*²⁾. Prin aceasta s'a precizat că știința nu e un lucru desăvârșit și existând în sine însuși pentru vecie, în așa fel ca omul pur și simplu să o descopere și să o contemple și mai ales între scoarțele tratatelor. Acestei concepții ontologice a științei, Bacon i-a substituit ideea unei științe pur experimentale, care pune întrebări naturii, fără să ghicească mai dinainte răspunsul³⁾.

1) Cf. Pr. Toma P. Chiricuță: „*Religia omului de știință*“. București 1935, p. 40; cf. I. Mihălcescu, *Apologet.* p. 18; cf. Constantin C. Radu: „*Religie și Știință*“, București 1938, p. 13; cf. I. G. Savin op. cit. p. 96.

2) Cf. Pr. T. Chiricuță, *Rel. om. de știință*, p. 40.

3) Cf. Boutroux, op. cit. p. 10.

Observația, cel dintâiu dintre mijloacele de cercetare ale științelor empirice, își are terenul ei propriu în științele naturale propriu zise⁴⁾, fără a fi însă specifică numai lor. Ea constă în cercetarea minuțioasă și cât mai îndelungată a naturii, până la un număr suficient de date, cari să permită formarea corectă a noțiunilor de ordin general. Aceasta ar fi o formă pozitivă de cunoaștere, exercitându-se prin ajutorul *simțurilor*, conform afirmației empiriste a lui *John Locke*: „*Nihil est in intellectu, quod prius non fuerit in sensu*“.

Intuiția este factorul care duce excitațiunile periferice, primite prin simțuri la cunoștința intelectului⁵⁾. Observăm natura cu ajutorul celor cinci simțuri, cu cari suntem înzestrați și în timpurile mai noi cu ajutorul *instrumentelor*, prin cari rațiunea caută să suplinească inferioritatea și puterea de pătrundere a celor dintâiu, măbind astfel considerabil câmpul de investigație. Asemenea instrumente sunt mai ales microscopul, spectroscopul și telescopul.

Dar simțurile noastre își au rolul redus numai la înregistrarea și transpunerea în creier a vibrațiilor⁶⁾ caracteristice diferitelor forme de energie cari acționează asupra lor. Prin aceasta ele se dovedesc însă ca insuficiente științei⁷⁾. Mai departe ele înșeală prin conformație și subiectivism și oferă altceva din realitate, decât ceea ce găsește știința în ea⁸⁾. Acolo unde simțurile ne oferă culori sau sunete știința pune *vibrații*, iar în locul materiei compacte a simțurilor, *atomi* condensați din energie⁹⁾. Așa că simțurile nu ne dau date tocmai așa sigure, cum se presupune în general, ci ele trebuiesc controlate și verificate de rațiune.

Rațiunea, prin activitatea ei logică, mai are și rostul — în angrenajul cunoașterii științifice — de a prelucra conținutul materialului oferit de simțuri, dându-i forma logică cuvenită¹⁰⁾. Dar mai mult: Pe lângă sistematizarea datelor observației, cu ajutorul rațiunii încercăm să ne explicăm și *cauzele* fenomenelor. Prin aceasta știința devine o cercetare a cauzelor, prin obser-

4) Cf. Pr. I. Mihălcescu, *Apologetica*, p. 18.

5) Const. C. Radu, op. cit. p. 14.

6) Ibidem.

7) Ibidem.

8) Cf. I. Gh. Savin, op. cit. p. 96.

9) Ibidem; Cf. C. Radu, op. cit. p. 14.

10) Cf. P. Svetlov, op. cit. v. I. p. 13.

Marcle matematician și gânditor francez *Poincaré* în „*La science et l'hypothèse*“, arătând rolul și succesiunea metodelor științifice, ca și necesitatea intervenției rațiunii pentru ordonare, sistematizare și generalizare spune: „Il ne suffit pas d'observer, il faut se servir de ses observations, et pour cela il faut généraliser. C'est ce qu'on a fait de tout temps... Se contener de l'expérience toute nue, ce serait méconnaître complètement le véritable caractère de la science. Le savant doit ordonner“. (Cit. după Lapparent: „*Science et Apologétique*“).

vație și raționament¹¹⁾, deși științele pozitive nu au menirea de a urmări înlăturirea până la cauza primară, iar după pozitivisti nici scopul lucrurilor, ci ele procedează numai stabilind faptele și legându-le unele de altele prin relațiuni imediate¹²⁾.

Rațiunea mai are în domeniul științelor pozitive și un teren propriu de acțiune, în care e exclusă orice metodă empirică: e domeniul *Matematicilor pure*¹³⁾. Dacă socotim apoi că atât observațiunea cât și experiența nu sunt altceva decât mijloace de investigare ale rațiunii, am putea spune chiar că știința se folosește în genere de rațiune ca de un unic mijloc de cercetare¹⁴⁾. Apreciind la justa valoare doza de subiectivism care poate falsifica operațiile rațiunii, nici acest mijloc de cercetare nu ne apare ca ducând totdeauna la rezultate obiectiv-sigure.

Pentru a fi convins — mai departe — omul de știință că datele observației sunt veridice, va trebui să facă operația de control a acesteia, adică *experiența*, pornind de la cauzele presupuse de el, spre a vedea dacă produc efectele observate direct în natură. Acesta e ultimul examen, al *contraprobei*, pe care îl dau cunoștințele trecute prin filtrul intuiției și al rațiunii¹⁵⁾.

(Urmează)

Din scrierile Părintelui Irineu.

De: Pr. Ioan Nicorescu.

(Continuare)

c) *Omul e creat liber*. Dumnezeu a așezat în om capacitatea în alegerea bogăției, așa precum în îngeri, pentru că îngerii sunt dăruiți cu înțelepciune, pentru că aceia cari vor asculta de ei, cu drept să se învrednicească de bine, așa precum a lăsat Dumnezeu, păstrat însă de ei înșiși. Aceia însă; care n'au ascultat, nu se vor învrednici de bine, ci vor primi pedeapsa meritată; fiindcă Dumnezeu a dat cu bine bunătatea Sa, dânsii însă n'am păzit-o cu grijă, nici că au socotit-o a fi de folos, ci au desprețuit prisositoarea Sa bunătate". (IV. c. 37 n. 1. Cf. c. 4 n. 5. 6. 7. c. 38 n. 1. 3. 4).

d) *Cu Adam a căzut tot neamul omenesc*. Răscumpărarea o pune Irineu în legătură cu căderea întregului neam omenesc în Adam. Adam și Eva, — Hristos și Maria stau față 'n față. Întru aceia toți au păcătuit, întru aceștia au primit toți posibilitatea mântuirii.

e) *Adam și Hristos*. În Adam „n'am ascultat noi pe Dumnezeu și cuvintelor Lui n'am crezut“, adecă am călcat porunca Lui. Întru dânsul (Adam) am vătămat pe Dumnezeu“. Prin ascultarea Sa până la moartea de pe lemn, a iertat Hristos al doilea Adam, neascultarea tuturor, care au făcut-o prin pomul cunoștinței și prin aceasta și-a revelat, împede de tot pe Dumnezeu, pe care noi l'am ofensat în întâiul Adam, pentru că noi n'am împlinit porunca Lui, prin care noi, ne-am fost împăcat, prin al doilea Adam; făcându-ne ascultători până la moarte. Pentru că nici unul altuia n'am fost noi datori, ci numai Aceluia, a cărui poruncă la început au călcat-o. (V. c. 16 n. 3).

f) *Eva și Maria*, aceea cauza morții, aceasta cauza mântuirii. „Precum Eva, deși avea pe Adam de bărbat, a rămas totuș fecioară (ambii erau goi în rai și nu se rușinau) prin neascultarea lor, precum pentru dânsii, așa și pentru întreg neamul omenesc, au fost cauza morții, așa e și Maria, care deși a avut mai de naiute pe hoțărîtul (predestinatul) ei bărbat și totuși a fost fecioară, prin supunerea ei, atât pentru sine, cât și pentru întreg neamul omenesc a fost cauza de mântuire!“ „Fecioara Maria a fost ajutoare fecioarei Eva. Și precum genul omenesc, prin o fecioară a ajuns a fi osândit la moarte, tot astfel prin o Fecioară s'a mântuit“. (V. c. 19 n. 1).

6. NECESITATEA BOTEZULUI.

Aceasta o mărturisește Irineu prin asemănarea următoare: „Precum anume din grâu, fără umezeală nu se poate face un aluat, nici pâine tot așa dintre noi, mulți nu putem să fim una în Iisus Hristos, fără de apă, ce vine din cer... Corpurile noastre prin acea bae, care e pentru neputrezire, au ajuns la unitate“ (noi toți am devenit un corp, o pâine) „sufletele însă prin Duhul. Pentru aceea, cele două (renașterea prin apă și Spiritul Sfânt) sunt necesare, deoarece ambele grăbesc să înainteze viața în Dumnezeu“. (II. c. 17 n. 2). Dacă în Adam toți au păcătuit, toți au trebuință, și *pruncii*, de baia renașterii. „Pentru că Dânsul (Fiul lui Dumnezeu) a venit prin Sine însuși, pe toți să-i mântuiască, zic, *pe toți*, cari printrânsul se vor renaște pentru Dumnezeu: *sugători și prunci, băieți și tineri și toți*. Pentru cea s'a referit dânsul la fiecare vârstă, ca să sfințească fiecare etate“).

(Urmează)

1) Sic et Maria habens praedestinatum virum. et tamen virgo, obediens et sibi et universo generi humano causa facta est salutis. III. c. 22 n. 4.

2) II. c. 22 n. 4. Cf. V. c. 15 n. 3 Kaerber, s. Irenaeus de gratia sanctificante. Wircei. 1866.

11) L'Abbé Moreux, op. cit. v. I. p. 34.

12) Cf. Berthelot: „Lettres à Renan“, apud L'Abbé Moreux, op. cit. p. 22.

13) Cf. Pr. I. Mihălcescu, Apologetică, p. 18.

14) Ibidem, pp. 18—19.

15) Const. C. Radu, op. cit. p. 30.

Predică.

„Învățătorule, ce să fac ca să moștenesc viața vecinică?”

La evangelistul Luca X. 25. vedem cum un învățător al legii vechi a încercat să-L ispitească pe Iisus, întrebându-L: „Ce să fac ca să moștenesc viața vecinică?” Iisus i-a zis: „*Ce este scris în Lege? Cum citești în ea?*” El a răspuns: „Să iubești pe Domnul Dumnezeuul tău cu toată inima ta, cu tot sufletul tău, cu toată puterea ta și cu tot cugetul tău: iar pe aproapele tău ca pe tine însuși”. „*Bine ai răspuns*” i-a zis Iisus; *Fă așa și vei avea viață veșnică*”.

Rămânând însă ispititorul acesta rușinat din partea marelui Învățător, a voit să se îndreptățească pe sine, prefăcându-se că nu știe cine este aproapele său.

La această prefăcătorie a lui, din nou ia cuvântul Iisus și spune mult grăitoare pildă ca „omul căzut între tâlhari”. Și anume zice: Un om se pogora din Ierusalim la Ierihon. În drum a căzut în mâna tâlharilor cari l-au jefuit, l-au bătut lăsându-l aproape mort. A venit un preot și trece pe lângă pe lângă el fără să-l ridice. Asemenea a făcut și un Levit. Dar un Samarinean trecând pe acolo, i s'a făcut milă de el și legându-i ranele lui, îl duce la o casă de oaspeți și-l îngrijește. A doua zi dă gazdei doi dinari și-i zice: „Ai grijă de el”.... (Cetiți pe larg aceasta la Luca X. 25-37). Prin această pildă îi arată ispititorului, și prin el nouă, care este de aproapele omului.

Fiindcă unii dintre noi, dar mai ales dușmanii sfintei noastre biserici, — conduși de lozinca: bate-voi păstorul și se va risipi turma — ne defaimă și pe noi preoții de azi cu acest „preot” din sf. evanghelie care „a fost nemilostiv”, cred că este bine să lămurim înțelesul acestor cuvinte dumnezeiești.

În general sectarii — ca de altfel toți dușmanii Bisericii — pornind dela câte un caz răzleț, se complac în a improșa tagma preotească cu noroiul tuturor invectivelor. Desigur organele slabe ale corpului sănătos se îngrijesc în scopul de a se vindeca, iar cu recidiviștii aplicăm tratamentul recomandat de sfânta Scriptură. În această evanghelie însă nu este vorba de „preot” în singular, ci este vorba de o „preoție” întreagă. Întreg înțelesul evangheliei ar fi următorul: Bunul Dumnezeu după ce l-a făcut pe om, l-a înzestrat cu voie liberă, după care să-și conducă viața sa. Omul însă, în urma păcatului a ieșit din Ierusalim (din raiu) și se pogoară spre Ierichon, adică se pogoară spre lumea aceasta pământească.

Aici în lume, a ajuns omul între tâlhari, a ajuns în faradelegi și păcate, cari îl lovesc: îi rănesc sufletul, cauzându-i dureri mari, cari totodată îl lasă pe drum, îl lasă în mocirlă aproape mort. Pe lângă om înzadar a trecut „preotul” Legii vechi, Testamentul vechi, căci el nu-l poate ridica până la cunoașterea lui Dumnezeu.

Nici Moise și nici Aron, care au fost cei mai mari preoți la Evrei, nu au putut să „vindece” ranele omului, care trăia înainte de Hristos. Atotbunul Dumnezeu a trebuit să trimită pe Samarineanul milostiv la omul căzut între tâlhari, a trebuit să vină Domnul nostru Iisus Hristos, căruia făcându-i-se milă de om, l-a ridicat din păcate, l-a împăcat cu Dumnezeu prin jertfa Sa, și l-a dus la o casă de oaspeți îngrijindu-l pe el; l-a înzestrat adică pe om, pe creștin, cu biserica, care este casă de oaspeți și aici se îngrijește de el, apoi dă gazdei „doi dinari”, adică dă preotului două cărți: Testamentul Vechi și Testamentul Nou, îndrumându-l să învețe din acelea pe oamenii păcătoși a-se întoarce la calea cea bună. Aceasta este învățătura sf. evanghelii, care ne spune că, legea veche, legea lui Moise n'a fost în stare să ridice de om până la Dumnezeu; pentru aceasta a trebuit să vină Samarineanul, a trebuit să vină însuși Fiul lui Dumnezeu pe pământ.

Toate acestea însă ni le istorisește evanghelia spre a-ne arăta, care este de aproapele nostru. Punând evanghelia aceasta lângă iubirea de Dumnezeu îndată și iubirea de aproapele nostru, să ne mai aducem aminte că: „*Dacă grăește cineva: iubesc pe Dumnezeu și totuși urăște pe fratele său, este un mincinos!*” I. Ioan IV. 20. Cu alte cuvinte: cine nu iubește pe aproapele său, nu iubește nici pe Dumnezeu. Dacă dușmănești pe aproapele tău, dușmănești și pe Dumnezeu; căci vedem la Fapt. Ap. cap. XXVI unde se spune despre Saul care, dușmănea pe cei dintâi creștini, cum îi iasă înainte Iisus zicând: „*Saule, de ce prigonești?*”; adică nu zice: de ce prigonești pe creștinii mei, ci „de ce mă prigonești” pe mine?

Când dușmănim pe aproapele nostru, dușmănim chipul și asemănarea lui Dumnezeu. Drept aceea, cumpănește creștine, ce faci când persecuți pe aproapele tău. Nu lua pildă dela fiii lui

Iacob, cari au urât pe Iosif, ei dela Iosif, ai cărui frați deși au voit să-l omoare, el i-a scos dela foamea cea mare, ce i-a ajuns cu strâmtorare. Prin urmare nu priviți de acum pe aproapele vostru numai de un om comun, ci de chipul lui Dumnezeu. Dacă voiți să iubiți pe Dumnezeu, atunci iubiți pe deaproapele; din inimă doriți-i tot binele și ajutați-i în nevoințele lui după răspuțeri. Dacă voiți a nu urî pe Dumnezeu, atunci nu urîți pe deaproapele, nu-l disprețuiți, nu-l goniți și nu-l hulăți.

Atunci... și numai atunci veți plini toată legea!

Pr. Lazăr Cârdu.

Ș T I R I

Sfințiri de preoți. P. S. Părinte Episcop a binevoit să hirotonească intru diacon catedral pe profesorul *Dr. Mircea Chialda* dela Academia noastră teologică, iar intru preot pe *Iosif Rațec*, numit administrator parohial în Botinești.

Sfințirea bisericii din Bolvașnița. In 27. Octombrie a. c. s'a sfințit în cadru sărbătorească biserica renovată din Bolvașnița. S'a oficiat sfințirea de un sobor în frunte cu admin. protopopesc *Isaia Suru*, preoți: *Ioan Muntean* al locului, *Prof. Dr. Zeno Muntean*, *Gheorghe Muntean - Bocșa* - fii ai comunei, *V. Suru-Cârpa* și *N. Cojocariu Vârciorova*. Păr. *Isaia Suru* a lăudat spiritul de jertfă al bunilor creștini cari au contribuit la reînnoirea Sionului lor, îndemnându-i totodată a se feri de fiii pierzării, cari caută suflete și aci între ei.

Frontul Național Studentesc al studenților dela Academia noastră teologică s'a organizat Joi sub conducerea păr. profesori *Dr. Zeno Muntean* și *Dr. Petru Rezuș*. Directorul Academiei s'a adresat studenților cu următoarele cuvinte:

„Salut cu bucurie hotărârea în urma căreia și tineretul nostru școlar se înjghebează în **Frontul Național Studentesc**. În chipul acesta înțeleptul gând al **Majestății Sale Regelui nostru** se reazimă solid pe cea mai însuflețită și aș putea spune cea mai competentă categorie socială, de a proceda în chip serios și sistematic la renașterea spirituală a țării noastre. Când în jurul nostru toate națiunile se organizează și se întăresc, datoria noastră este de a fi stegarii idealurilor ce călăuzesc pașii țării noastre spre progres și fericire. Incă odată înalt gând de recunoștință către **M. Sa Regele Carol II**, inițiatorul **Frontului Renașterii Naționale** ca și al celui național studentesc, iar vouă iubit tineret, vă zic: cu **Dumnezeu** nainte.”

La propunerea păr. profesor *Petru Rezuș* se trimite telegrame **M. Sale Regelui Carol II**, dlui prim-ministru *Argetoianu*, dlui *C. Giurescu*, ministrul **F. R. N.** și dlui *Petre Andrei*, ministrul **Educației Naționale**.

Retribuțiile preoțești pe luna Octombrie a. c. au fost ridicate dela Stat. Rețineri: 200 Lei pentru 2 cazuri de moarte.

Cărți și reviste.

Episcop Nifon Criveanu al Hușilor: Straja Țării, o broșură care în cuprinsul celor 40 de pagini, scrise cu îngrijire de **P. S. Episcop Nifon**, se ocupă de scopul sănătoasei îndrumări a tineretului prin *Straja Țării*, enumerând și bunele rezultate de până acum. Costul broșurii Lei 5.

Arhiepiscop Emilian Antal-Târgovișteanu: Indreptar pentru candidații cari vin la hirotonire. Tipărită cu binecuvântarea Sfântului Sinoi, broșura **P. S. Emilian** este binevenită, fiind până acum simțită lipsa unei asemenea *indreptar*. Costul Lei 10.

Pr. Caius Pascu: Decorarea și lăudarea unor preoți și mireni în secolul trecut. Este o broșură din seria I-a a *Arhivelor Bănățene* publicate sub îngrijirea harnicului preot din **Topolovățul-mic**. Publicația constituie o contribuție la cunoașterea trecutului nostru cultural și bisericesc.

Concurs

Nr. 99,399 prot. 1939.

Pe baza §-lui 63 din Statutul organic combinat cu § 23 p. 5 din acest Statut, precum și pe baza §-lui 7 din regulamentul pentru procedura la alegerea de protopresbiter, Consiliul eparhial publică concurs pentru înțregirea postului de protopresbiter în tractul **Bocșei-Montane**, cu sediul în Bocșa-montană.

Recurenții la acest post au să dovedească, că au calificațiunea prevăzută în concluzul Nr. III al congresului național bisericesc din 1888.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt următoarele:

1. Dotațiunea dela parohia centrală protopresbiterială din Bocșa-montană constă:

a) Dela Societatea U. D. R. surna de 15.000 Lei adaus personal anual, care eventual se poate reduce ori revoca.

b) Bir parohial dela sf. biserică 3.000 Lei anual.

c) Taxele stolare uzitate.

2. Dotațiunea protopresbiterială care constă din:

a) Locuință în natură în casa fundațională „**Dr. Petru Borlovan**”.

b) Birul protopresbiterial anual dela preoți conform decizului 32 din „**Rescriptul declaratoriu iliric**”, care prezent este de 100 Lei de preot anual, valoarea Leului stabilit.

c) Sesiunea protopresbiterială din **Jidovini**, conform decizului Consistoriului diecezan Nr. 3902 B. ex. 1910 din 6 Septembrie 1910.

d) Pausalul de cancelărie în mărimea votată an de an de către Adunarea protopopească.

Din considerare la probabilitatea unei eventuale noi arondări a protopresbiteratelor, viitorul protopop va trebui să-și dea consimțământul la noua arondare, fără a putea formula vre-o pretensiune materială.

Reflecții la acest post își vor înainta petițiunile lor ajustate cu documentele autentice despre calificațiunea lor și ocupațiunea lor de până acuma Consiliului eparhial în termen de 30 de zile dela prima publicare a acestui concurs în „**Foaia Diecezană**”.

Recurenții din alte eparhii vor avea să-și expereze învoirea Consiliului eparhial pentru a putea recurge.

Recița-montană, din ședința Consiliului protopopesc ținută la 27 Septembrie 1939.

Dr. Iosif Ieremie
adm. protopopesc.

Cornel Ișfan Stan
notarul cons. protopopesc.

Nr. 5691 B. ex. 1939.

Concursul de față se aprobă și se publică.

Caransebeș din ședința Cons. eparh. ținută la 11 Oct. 1939.

2—3

Episcopul:
† VASILE

În baza ordinului Venerabilului Consiliu Eparhial Nr. 4486 A. ex. 1939 din 15 Septembrie 1939, se publică concurs, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană” pentru postul de preot la parohia de clasa I-a din comuna **Moldova-nouă**, protopresbiteratul Bisericii-albe devenită vacantă prin mutarea Prea Onoratului Domn protopresbiter Ioan Oravișan, la sediul Răcășdia.

I. Beneficii:

1. Subvenție anuală dela Societatea U. D. R. Lei 15.000.

2. Venitele stolare uzitate.

3. Casa parohială cu supraedificatele economice necesare.

II. Indatoriri:

Preotul ales este obligat a-și împlini toate datorițele preoțești și pastorale, a predica regulat în fiecare Duminecă și sărbătoare și a catehiza la școala primară fără nici o altă renumerație.

Toate impozitele după beneficiile de mai sus cad în sarcina preotului ales.

Cei ce doresc să ocupe acest post, întru cât vor avea cvalificațiunea cerută pentru parohii de cl. I-a precum și binecuvântarea Prea Sfinției Sale Parintelui Episcop diecezan, să-și înainteze cererile, adresate Consiliului parohial ort. rom. din Moldova-nouă, prin Prea Onor. Oficiu protopopesc al tractului Bisericii-albe în Răcășdia.

Reflectanții se vor prezenta, pe lângă prealabilă încunoștințare a Prea Onor. Domn protopresbiter tractual, în vre-o Duminecă sau sărbătoare în sfânta biserică, spre a-și arăta dexteritatea în oratorie, tipic și cântare, însă nici decum în ziua de alegere.

Moldova-nouă, la 3 Octombrie 1939.

Președintele:
Constantin Popescu
preot ad-tor.

L. S. Secretar:
Ion Ungureanu

Nr. 1520 ex. 1939.

În conțelegere cu Oficiul protopopesc.
Răcășdia, la 6 Octombrie 1939.

2—3

Ioan Oravișan, protopresbiter.

Publicațiune de licitație.

În baza aprobării Venerabilului Consiliu eparhial Nr. 5109 ex. 1939 din 5 Septembrie a. c., consiliul parohial publică licitație pentru renovarea turnului sfetei biserici ort. rom. din Cliciova jud. Severin, pe ziua de 19 Noembrie 1939 orele 2 d. m. Când se va începe licitație verbală.

1. Licitanții vor depune ofertă închisă la oficiul parohial local, împreună cu vadiul de 6% pin prețul lucrărilor în numerar, sau efecte, până la data de 19 Noembrie a. c. înainte de ora 2 d. m. când se va începe licitație verbală.

2. Planul și devizul se pot vedea la oficiul parohial.

3. Spesele planului și devizului privesc pe antreprenorii cari vor lua asupra lor lucrările.

4. Participanților nu li se acordă nici un fel de spese.

5. La licitație se admit numai măestri cu diplomă.

6. Consiliul parohial își rezervă dreptul de a preda lucrările de tinichigu și zidărie acelor antreprenori în care are mai mare încredere.

7. Contractele devin obligatorii pentru măestrii cărora li se va acorda lucrare imediat după semnare, iar pentru comuna bisericască, numai după aprobarea Venerabilului Consiliu Eparhial.

Cliciova la 29. Octombrie 1939.

Titus Crișciu
notarul cons. paroh.

1—2

Ioan Stefanoviclu
preș. cons. parohial.

Judecătoria mixtă Caransebeș, secția c. f.

Nr. 1151/1939 c. f.

Publicațiune de licitație și condițiile de licitație.

În cauza execuțională pornită de următorul Király Liviu dom. în Caransebeș contra următorului Mihai Rusalin (căs. cu Mihai Simziana) dom. în Caransebeș, la cererea următorului judecătoria ordonă licitațiune nouă în baza art. 144, 146 și 147 din legea LX. din 1881, asupra jumătate parte din imobilul înscris în c. f. a comunei Caransebeș Nr. coalei c. f. 2479 Nr. de ord. A. + 1 Nr. top. 129/2. Casa Nr. 71/b în intravilan de 110 stp. prețul de strigare de 3200 lei pentru încasarea creanței de 470 lei capital, interese de 5½% dela 28 Noembrie 1935 spese de proces și de executare de 518 lei fixate până acum, spese de 171 lei fixate acum pentru cererea de licitație. Fixează termen pentru ținerea icitațiunii pe **ziua de 11 Dec. 1939, ora 9. a. m.** în localul oficial al c. f.

Caransebeș la 23 Iunie 1939.

Judecător **Leo Pető.**

Dir. c. f. **D. Lăzărel**

Pentru conformitate:

D. Lăzărel directorul c. f.

Corpul Portăreilor Tribunalului Caransebeș.

Port. Nr. 78/1939.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul Șef Portărel de pe lângă Tribunalul Caransebeș în baza art. 102 din legea LX din 1881 și în baza art. 19 din legea 1908 prin aceasta public, că în urma decisului Judecătoria I. urbană din Timișoara sub Nr. 13302—938, efectuându-se execuțiunea la 31 Martie 1939 în favorul următorului Iuliu Rechnitzer reprez. prin Dr. I. Tenner avocat în Timișoara contra urmăritului pentru suma de lei 14.278 capital și acces. mobilele sechestrate și suprasechestrate ce i s'au prețuit în 27.200 lei și anume :

1. una balanță, 2. una moriscă de macinat mac, 3. două sobe de tuci, 4. una sobă Arico, 5. 6 tuciuri, 6. una pompă, 7. 4 buc. cratițe, 8. 50 buc. seceri, 9. 20 buc. furci de fier, 10. 40 lopeți de fier, 11. 18 buc. sape, 12. 10 buc. cuptoare, 13. 26 buc. felinare, 14. 15 buc. felinare mari, 15. 500 Kgr. fier în drugi 16. 10 buc. fireze, 17. 300 Kgr. fier cercuri, 18. 10 buc. coase, 19. 14 buc. cânti de apă, 20. 8 buc. cânti mari, 21. 3 buc. oale mari, 22. 4 buc. cratițe mari, 23. 50 Mtr. sârmă diferită, 24. 3 buc. port cafea, 25. 2 buc. oale de tuci, 26. 10 buc. plite de tuci, 27. 30 buc. grătare de tuci, 28. 5 buc. spălătoare de tablă, 29. una moriscă de măcinat cafea se vor vinde prin licitația publică.

Deci în urma încheierei Judecătoria mixte din Caransebeș sub Nr. 1537/1939 G. pentru încasarea creanței de lei 6753 rest capital cu interese legale comerciale din 15 Decembrie 1938 și spesele de lei 461 fixate până în prezent, se fixează licitație pe **ziua de 22 Noembrie 1939 la orele 16** în Caransebeș, la locuința urmăritului (prăvălie) și toți aceia cari au voie a cumpăra sunt invitați cu aceia observare ca mobilele menționate mai sus, în baza art. 107, 108 din legea LX din 1881, se vor vinde celor cari vor oferi mai mult pe lângă solvirea în bani gata și în caz necesar și sub preț de strigare.

Intrucât mobilele supuse licitației s'ar mai fi sechestrat și mai înainte și după această fixare de licitație și din partea altor creditori și aceștia au drepturi câștigate de acoperire asupra licitației, în baza art. 120 a legii LX din 1881, deci se va efectua și în favorul acestora.

Caransebeș, la 25 Octomvrie 1939.

Șef portărel **Dr. C. Stăngu.****A APĂRUT****DE VÂNZARE
LA****LIBRĂRIA Diecezană****DIN CARANSEBEȘ****Colinde**

și

Cântări Bisericeștide **VICTOR POPOVICI**

paroh ort. rom.

Cărți monopolizate

pentru clasele primare

se găsesc**de vânzare**la **Librăria Diecezană**La „**Librăria Diecezană**”

din Caransebeș, se află de vânzare:

Smirnă kgr. à **220 lei.****Tămâie (lacrimă)** „ „ **200 „**

Aducem la cunoștință On. public cetitor, că

Calendarul Românilor pe anul **1940**

se află sub tipar și în curând se va pune în comerț.